

تیروئید زبانی، گزارش یک بیمار و مروری بر مقالات

دکتر سعید طلائی، عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان زنجان، متخصص گوش، گلو و بینی

خلاصه

تیروئید زبانی بیماری نادری است که در اثر عدم نزول آن از خاستگاه جنینی ایجاد می‌شود. یکی از علل مهم توده‌های قاعده زبان در $\frac{1}{۳۰۰۰}$ خلفی است و ممکن است با دیگر آنومالیهای جنینی مثل کیست تیروگلوبوس همراه باشد. تشخیص قطعی با اسکن رادیوایزوتوپ امکان‌پذیر بوده و درمان در صورتی اندیکاسیون دارد که علائم بالینی آزار دهنده وجود داشته باشد که در ابتداء تجویز تیروکسین توصیه می‌شود. در موارد شدید و یا مواردی که به درمان فوق جواب ندهد بوسیله جراحی از طریق فارنگوتومی جانبی، توده بطور کامل برداشته شده و در عضلات مجاور کاشته می‌شود، با این وجود ممکن است لازم باشد بیمار تا پایان عمر از داروهای جایگزین استفاده نماید. در این مقاله یک مورد بیماری گزارش و مروری بر مقالات شده است.

واژه‌های کلیدی:

ایران، زنجان، دانشگاه علوم پزشکی، تیروئید زبانی

مقدمه:

تیروئید زبانی ممکن است تنها بافت تیروئیدی فعال در بدن باشد، و ممکن است علاوه بر زبان در مسیر مجرای تیروگلوبوس و یا حتی در محل اصلی و طبیعی تیروئید نیز، بافت فعال تیروئید وجود داشته باشد. (۳)

معرفی بیمار

بیمار دختر ۱۱ ساله‌ای است که به دلیل احساس جسم خارجی در گلو به درمانگاه گوش، حلق و بینی مراجعه نمود و اظهار داشت، از زمانی که به یاد می‌آورد احساس جسم خارجی در گلو و گاه بلع دشوار داشته، در هنگام خواب تنفس وی از دهان مشکل، بخصوص از سال گذشته خرخر شبانه‌گاهی اضافه شده صدای بیمار طبیعی و گرفتگی و حالت **muffled** نداشته، بطور معمول در هنگام غذا خوردن مشکل عمده‌ای ندارد، خونریزی از گلو را ذکر نمی‌نماید، از ۱/۵ سال قبل علائم تشدید شده و احساس می‌نماید توده بزرگتر شده است.

در تاریخچه خود عفونت‌های مکرر گلو را در طول

غده تیروئید از مشتقات اندودرمی کف حلق اولیه می‌باشد، که در هفته چهارم جنینی بصورت فولیکولهای اولیه بین اولین و دومین بن بست حلقی (**pharyngeal pouch**) ظاهر، سپس انواژینه شده، بصورت دیورتیکول میانی درآمده و با رشد کردن به طرف پائین نزول و با ساخت مجرای تیروگلوبوس، از جلوی استخوان هیوئید اولیه عبور و نهایتاً به محل اصلی خود در خط وسط گردن، جلوی نای، زیر غضروف تیروئید می‌آید (۱).

تیروئید زبانی یکی از بیماریهای نادر غده تیروئید می‌باشد ($\frac{۱}{۳۰۰۰}$ تا $\frac{۱}{۴۰۰۰}$ بیماری تیروئید). (۳) معمولاً در سنین قبل از بلوغ تشخیص داده می‌شود. علت آن عدم نزول تمام یا قسمتی از بافت تیروئید از محل اولیه خود در قاعده زبان می‌باشد که پس از تولد بصورت توده مدور در قاعده زبان در عقب پاپیهای جامی شکل و جلوی والکول در خط وسط دیده می‌شود. (۴)